

Aan college van Burgemeester en wethouders
Gemeente Almere.

Betreft Advies Adviesraad Sociaal Domein ten aanzien van het beleidskader WELzijn in Almere
Datum 26 februari 2021

Geacht College,

Op 18 januari ontvingen wij uw aanvraag voor een advies over het beleidskader WELzijn in Almere en op 19 februari ontvingen wij naar aanleiding van ons verzoek het aangepaste beleidskader. De ASD heeft het afgelopen half jaar meerdere prettige en constructieve gesprekken met uw ambtenaren gevoerd over de herziening van het welzijnsbeleid. Deze werkwijze heeft de ASD zeer gewaardeerd. De ASD is te spreken over het feit dat er nu een beleidskader ten aanzien van welzijn ligt en geeft hieronder haar advies.

Eerste indruk

De grote lijn en visie op het welzijnswerk zoals beschreven in het beleidskader, kan de ASD onderschrijven. Wel constateert de ASD dat er geen samenhang (tussen welzijn, jeugd, wijknetwerken, wmo) in het voorgestelde beleid terug te vinden is.

De twee sporen, Almeerders aan zet en formele ondersteuning verminderen of voorkomen, geven op zich ruimte voor initiatieven vanuit de stad. Bovendien schept het kansen voor de betrokken uitvoerende partijen. Als lange termijnvisie kan de ASD zich in deze nieuwe opzet van het welzijnswerk goed vinden. Echter, de uitvoeringsvoorstellen en financiële kaders beperken deze visie, door zich enkel op de korte termijn en de huidige manier van uitvoering te richten.

Wat gaat de Almeerder merken?

Welzijn, zo geeft het beleidskader aan, is voor alle Almeerders. Daarom bevreemdt het de ASD dat succesvolle welzijnsactiviteiten zoals Jeugdland en De Meester gekort worden op hun budget, terwijl de exploitatie van bijvoorbeeld buurthuizen (die volgens de ASD onder vastgoed zouden moeten vallen) wel op de begroting drukt. Ook de overheveling naar andere beleidsvelden is in de ogen van de ASD een vergissing. Wanneer De Meester ondergebracht wordt bij Cultuur en de dagarrangementen bij Onderwijs, dan ligt in beide gevallen de nadruk NIET meer op welzijnswerk.

De ASD ziet deze voorstellen als een verkapte vorm van bezuiniging. Feitelijk is er al jaren achtereen sprake van bezuinigingen bij welzijn, omdat het budget niet is meegegroeid met de groei van de stad. Er moet steeds meer met hetzelfde of minder geld gedaan worden.

Spoor 1 geeft aan dat initiatieven van Almeerders gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Toch staat in het beleidskader het voorstel om aan deze initiatieven slechts kortdurende subsidies te verstrekken. Hierdoor

wordt de kans om een initiatief goed van de grond te krijgen, gesmoord met administratieve bezigheden. Bedenk daarbij ook dat professionele ondersteuning vaak nodig blijft; het is niet óf de Almeerders, óf het welzijnswerk, maar én én - samen maken zij de stad mooier.

De ASD merkt op dat het voorliggende beleidskader weinig houvast biedt voor de lange termijn om echte keuzes te kunnen maken, terwijl dat wel het uitgangspunt moet zijn van het beleid. **Daarom adviseert de ASD om beide sporen verder uit te werken: wat willen we bereiken (ambitie en visie) en hoe gaan we dat samen met alle partners (vrijwillig en professioneel) doen (randvoorwaarden en budgetten).** De ASD ziet op termijn graag een beleidskader waar samenhang met andere beleidsvelden centraal staat en waar een duidelijke visie uit spreekt.

Staat de wijk centraal?

De vier niveaus op pagina 8, verbeeldt in een concentrische cirkel, geven op een logische manier weer dat de wijk centraal staat in het welzijnswerk. We hebben het dan over buurtcentra, ontmoetingsplekken en daaromheen initiatieven als buurtkamers. Volgens de ASD biedt de wijkgerichte organisatie de mogelijkheid tot een “centraal werkstation” van waaruit de outreachende activiteiten worden uitgevoerd, de wijknetwerken worden onderhouden en ook de link naar de wijknetwerken c.q. de informele zorg worden gelegd.

De groei van de stad en meer nog de opgaven die er nog liggen (zoals “Thuis in de wijk”), leggen steeds meer druk op het informele en formele welzijnswerk in de wijken. De wijkinfrastructuur en netwerken moeten versterkt worden en mogen niet worden afgebroken door voorzieningen te sluiten. **De ASD vindt het niet juist dat deze plekken, net als de (vrijwilligers)organisaties die lokaal of in de wijk actief zijn, gekort worden op hun budget.**

Is de basis op orde?

Als het gaat om de financiële basis, valt de ASD een aantal zaken op. Het oormerken van het totale budget leidt tot een – in de ogen van de ASD – wonderlijke verdeling. Zoals gezegd valt de exploitatie van gebouwen onder het welzijnsbudget (een substantieel deel van het totale budget), terwijl in de financiële paragraaf gepoogd wordt her en der wat euro's over te hevelen naar andere beleidsterreinen. De buurtcentra zijn de spil van de wijk en kunnen in de ogen van de ASD niet toe met een lager budget. **De ASD adviseert om na te gaan naar welke kosten bij welke afdeling horen (beleidsgebonden budgetfinanciering), en het overige budget te ontschotten.** Dit biedt de mogelijkheid om een veel flexibeler inrichting van activiteiten na te streven, waar vooral (langdurige) buurtinitiatieven baat bij kunnen hebben.

Door middel van verdieping van de inzet van welzijn, verwacht de gemeente dat een beroep op de formele ondersteuning zal verminderen. Echter, enkele punten uit het beleidskader staan haaks op dit preventieve voornemen, zoals bijvoorbeeld: “Jeugdland en Speelhaven vaker open zonder extra kosten” door middel van vrijwilligers. De kinderwerkers met hun pedagogische kwaliteiten zijn uit beeld, waardoor de preventieve en signalerende functie verdwijnt. Het korten op buurthuizen betekent dat groepen bewoners dure commerciële locaties moeten zoeken. Laagdrempelige initiatieven zijn er in die wijken niet meer bij.

De ASD adviseert onderscheid te maken tussen exploitatie enerzijds en het financieren van de functies die buurtontmoetingsplekken moeten vervullen anderzijds.

Zien we een professionele gemeente?

Het idee om Almeerders meer zeggenschap te geven over hun buurt door initiatieven te ondersteunen en te faciliteren, past bij de verdieping van het welzijnswerk. Optimaliseren van de inzet en coaching door welzijnswerkers is en blijft echter nodig. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de bewoners die minder goed voor zichzelf kunnen opkomen. **De ASD adviseert de gemeente deze initiatieven zichtbaar maken en hen waar nodig te helpen.** Dit vanuit de gedachte dat het niet alleen gaat om het vinden van goede vrijwilligers, maar ook het behouden daarvan. Veel initiatieven zullen aansturing en begeleiding nodig hebben om succesvol te zijn.

Wat geeft de ASD het College mee?

Het beleidskader WELzijn in Almere scheidt verwarring omdat de verbinding ontbreekt tussen enerzijds het gewenste effect van welzijnswerk en anderzijds de gewenste veranderingen in de praktijk. Daarmee biedt het weinig houvast aan partijen die in de volgende fase de verandering vorm moeten geven. Dit bestendigt de bestaande kaders en huidige structuur, terwijl aanzet tot verandering nodig is.

De ASD is van harte bereid de voorstellen die worden ontwikkeld ter uitwerking van het Welzijnskader, te beoordelen en te toetsen.

Mocht u naar aanleiding van dit advies nog vragen hebben, dan kunt u altijd mailen of bellen.

Met vriendelijke groet,
Klaas Jongejan, voorzitter

Postadres: Adviesraad Sociaal Domein Almere, t.a.v. Saskia Schurman (2.05), Spoordreef 24, 1315 GP Almere

telefoonnummer 06-46270001